UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Quotidiana Christiani Militis Tessera

Stanyhurst, Guillaume

Coloniæ Agrippinæ, 1710

14. Dies Octobris. Nemo quærat efficientem causam voluntatis male non efficiens, sed deficiens.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45477

Visual Library

electos, vel pauca è pio libello ſubindè legere. In ſufficit ad plenam animi libertatem, ſeduló lectus, vel unicus liber. Unde rem acu terigit, qui hoc ce- cinit:

Ut ſis menti liber, ſatis eſt vel lectio libri.

14. DIES OCTOBRIS.

Nemo quærat efficientem cauſam voluntatis malæ, non efficiens, ſed deficiens. *S. Auguſtinus lib. 2. de civ. Dei.*

Voluntatis Reformatio. I. TAndem dicendo prolapſi ſumus ad palmare omnis boni, & mali inſtrumentum ad illam animi facultatem, quæ quia in omnes ejus facultates, ſummo pollet imperio, earundem indigetatur Regina. Hæc eſt Voluntas, in qua ſumma ſit quidvis volendi, & nolendi, pro imperio poteſtas, & pro arbitrio libertas, illa una eſt, quæ nos manuducit ad Virtutem, vel ad Vitium, & quod inde ſequitur ad ſalutem, vel exitium, ad cœlum, vel ad orcum. Voluntas mala, licet pariat omne malum, non tam eſt efficiens, quàm deficiens: quia quod agit teſte Auguſtino, non eſt *effectio, ſed defectio.* Illa enim efficit, ut deficiant omnes Virtutes. Illius ergò regendæ cura, non tantùm debet eſſe ſumma, ſed propè ſola. Nam illius Voluntatis recta gubernatione, licet totam fœlicitatis molem dirigere, machinas omnes miſeriæ diruere, & Fortunam immotam, raró miraculo figere. Mala quæ patimur ſunt plurima, quæ facimus maxima. Plura ſunt igitur mala, quàm malorum remedia. Itaque ſingulis malis ſingula reſpondere nequeunt phar-

pharmaca : quare opus eſt uno contrà omnes animi morbos panchreſto, quod non eſt aliud quàm benè ordinata Voluntas.

II. Aliàs perindè eſſet, ac ſi aliquis, cùm plueret, nudus in agrum prodiret, & nollet madefieri; ſed ſingulas ſperaret ſe poſſe gutas vitare. Pluunt in nos undique miſeriæ : non tot inter torrentes imbres, numerantur guttæ, quot inter homines ærumnæ : non ſuper nos roris more calamitates ſtillant, ſed imbris, imò torrentis ritu exundant. Igitur cùm non poſſumus fugere ſingulas, unum neceſſe habeamus præſidium, quo effugiamus univerſas. Ultimam is inſaniret inſaniam, qui exutus prodiret in aciem, & volantium telorum acies, ac plumbearum glandium ictus omnes præſumeret effugere; quia unum vel alterum ictum eludere valeret. Thorace valido, aheneo, imò adamantino oporteret ſe munire, unde tela omnia obtunderentur. Noſtra vita non modò eſt malitia, ſed pugna; non modò bellum, ſed prælium. Niſi pectus armemus valido animo, imbelles in tam lubrico bello, exermes inter tot hoſtium arma, oppriment modeſtiæ, obruent miſeriæ; ſi non vi, certè numero. Quæcunque alia contra tot ægritudines antidota, contra tot ærumnas ſubſidia, non ſunt tam valida, ut omnem miſeriæ ſortis ictum retundant; ut acutas fortunæ, quas in nos evibrat cuſpides haberet. Tanta virtus ſolius Virtutis eſt, & Voluntatis ſua præ occupantis vota, ſuâ prudenter utentis poteſtate, & libertate.

III. Mirâ à Deo arte elaborata eſt noſtra Voluntas, cùm una ſit, plus quàm omnia comprehendit. Æquæ arbitrarium eſt voluntati cupere, ac odiſſe :

æquè ei licet gaudere carendo, ac poſſidendo. Dices non eſt voluntati liberum, quidvis pro libitu habere. Non abnuo, ſed liberum eſt ei nolle habere; jam verò perindè eſt habere, ac non velle. Compendium cupiditatis, ſupplet omne impendium Fortunæ. Levius eſt non acquirere, quàm amittere; quia ut nihil acquiras, nihil opus eſt labores: ſed ut amittas, opus eſt & labore, & dolore; præceſſit ut amittenda acquireres, labor, ſequitur ob ea, quæ acquiſiveris amiſſa, dolor. Deindè quod eſt perindè faciliùs eſt carere, & ſpernere, atque adeò nolle proſequi, quàm conſequi. Ubi noſtra prudentia? Cur non eligimus, quod eſt faciliùs, quod levius, ſibique non minùs ſit ſecurum, magis fortunatum? Semper manet ſemita aliqua, quæ paci, gaudio, fœlicitati pateat, ſi iter poſſidendi, quia anfractuoſum, occluditur, via contemnendi eſt regia, & ſemper expedita. Hippias nobilis Sophiſta, cùm venit in certamine olympico Piſam, nihil eorum, quæ ſecum tulerat, aut emit, aut accipit: omnia ipſe ſibi propriis paraverat manibus, calceamenta, veſtes, pileum, ornamenta, quibus non indutus modò, ſed ſplendidus fuit: interulam, tunicam, purpuramque domi fecerat, balteum Babylonicâ picturâ variegatum colorarat, annulum manus circulaverat, palam clauſerat, ſculpſerat: omnia ſibi fuit, & textor, ſutor, ſartor, aurifex. Non eſt quod invideat tot artes animus: omnia penſat artificium Voluntatis; omnia ſibi non facit, ſed donat. Quid exigitur ab ambitu ædium, ab amœnitate hortorum, ab affluentia opum niſi gaudere? Hoc præſtare poteſt Voluntas, ſine tot adminiculis, ſi nolit omnia, perindè eſt

ac

ſi haberet omnia, juxtà illud: (*a*) *Omnia haben-tes & nihil poſsidentes.*

Cuncta ut poſsideas, fac nihil ut teneas.

15. DIES OCTOB.

Magnum periculum eſt, ne cui licet facere quod vult, is velit quod non debet? *Plutarchus de pr. indoc.*

Voluntatis propriæ abnegatio. I. HÆc teſſera ſit licet Ethnici, erit tamen ad ſalutem Catholici, rectè obſervatum, & ad mores re[…]ctum. Ut ſis tui victor, & tuorum affectuum triumphator, non ſufficit renunties illicitæ voluptati, oportet & renuntiare licitæ voluntati. Quis ſitiens ſi habeat calicem fictilem, & vacuum, non mallet habere aureum, & plenum generoſo Maſſico? Quis morbidus, & infirmitate languidus, non mallet eſſe ſanus, & robore validus? Quis mente hebes, & obtuſo ingenio bardus, nollet pollere intellectu Angeli, & inter Angelos Cherubini? O væcors, imò excors! cur non vis commutare tuam voluntatem indole brutam, votis caducam, ægritudine infirmam, deſideriis inſanam, cum voluntate Dei, lætâ, fœlici, ſacroſanctâ? Si velles intelligere ut Angelus, quod non potes, cur non vis velle, ut Deus vult, quod potes? Qui ſemel à ſulco deliravit, vel à recto tramite aberravit, quò magis incedit, hoc magis à meta viæ recedit; quò plus feſtinat, plus & errat; quò properat celeriùs, eò à termino diſtat longiùs. Quantò magis hoc, aut illud eligis, ut gaudeas, & quieſcas, eò minùs & gaudebis, & quieſces? cur ita? Quia

[a] Cor. 6. 10.